

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 19P/30/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718203515
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Tagaj
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2018:6718203515.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Michalom Tagajom vo veci starostlivosti o maloletého Q. P., F. XX.XX.XXXX, Q. Č. T. I. F. XXX/XX, W., zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: Q. P., F. XX.XX.XXXX, Q. T. T., P. H., M. XXX/X, Č. S., t. č. bytom B. XXX, a E. H. J., S. J., F. XX.XX.XXXX, Q. T. I. F. XXX/XX, W., Q. Č. T. B. XXX, zastúpenej JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom so sídlom Námestie SNP 17/29, 960 01 Zvolen, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd maloletého Q. P., S. J. I., F. XX.XX.XXXX, zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starej matky D. J. Š., S. D., F. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletého riadne osobne starať a zastupovať ho v bežných veciach.

II. V závažných veciach týkajúcich sa maloletého Q. P., S. J., F. XX.XX.XXXX, sa vyžaduje schválenie súdu.

III. Matka maloletého E. H. J., S. J., F. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať výživným na maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen.

IV. Otec maloletého Q. P., S. P., F. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať výživným na maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen.

V. Rodičia maloletého sú oprávnení stýkať sa s maloletým každú sobotu v čase od 08,00 hod. do 19,00 hod. tak, že maloletého prevezmú v mieste trvalého pobytu starej matky v uvedenú hodinu, kde maloletého v uvedenú hodinu aj odovzdajú. Stará matka je povinná maloletého na styk s rodičmi pripraviť.

odôvodnenie:

1. Dňa 07.06.2018 bol súdu doručený návrh starej matky maloletého Q. P., F. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“) na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti z dôvodu pretrvávajúcich problémov v rodine jej dcéry, matky maloletého, súvisiacich s požívaním alkoholu u oboch rodičov maloletého. Maloletý sa narodil v Českej republike, kde žil s rodičmi po narodení. Už počas pobytu rodiny v Českej republike začali vznikať v rodine problémy. Dcéra navrhovateľky mala zdravotné problémy psychického charakteru a do liekov začala užívať aj alkohol. Otec maloletého je dlhodobo nezamestnaný. Nakoľko sa problémy v rodine stupňovali, maloletý bol ako dvojročný dočasne umiestnený do zariadenia „chovánek“

v Brne. Problémy v rodine pokračovali aj po návrate maloletého do rodiny. Rodina žila striedavo v Českej republike a na Slovensku. Na Slovensku bývali v byte navrhovateľky v obci P. a v chate, ktorá je vo vlastníctve rodičov navrhovateľky, kde žili neusporiadaným spôsobom života. Požívali alkohol a túlili sa s maloletým po obci P. v neskorých nočných hodinách. Situáciu riešili hliadka polície aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen. Navrhovateľka spolu s jej rodičmi, starými rodičmi matky maloletého, dospeli k záveru, že bude rozumnejšie, ak dcéra s rodinou ostane na Slovensku, kde jej môže rodina pomáhať. Rodičia navrhovateľky kúpili mladej rodine byt v obci Cerovo. Po krátkej dobe začali rodičia maloletého opäť požívať alkohol, byt zničili, hygiena bytu je na nízkej úrovni. Do bytu bola na podnet obyvateľov obce privolaná policajná hliadka, o čom je spísaný úradný záznam, ktorý navrhovateľka priložila. Nakoľko dcéra navrhovateľky s partnerom žijú neusporiadaným spôsobom života, vo zvýšenej miere požívajú alkohol, k starostlivosti o maloletého sa stavajú nezodpovedne, a nie sú schopní mu zabezpečiť primeranú starostlivosť a výchovu, pričom navrhovateľka nechce, aby bol maloletý umiestnený do ústavnej starostlivosti a je ochotná sa o maloletého postarať a vytvoriť mu podmienky pre jeho ďalší život, žiadala, aby jej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti. Navrhovateľka je rozvedená, žije sama v trojizbovom byte, ktorý má v osobnom vlastníctve a je zamestnaná.

2. K návrhu pripojila navrhovateľka úradný záznam Obvodného oddelenia Policajného zboru v Krupine zo dňa 05.06.2018 č. ORPZ-ZV-OPP-622/2018, z ktorého vyplýva, že dňa 04.06.2018 vykonala hliadka Obvodného oddelenia Policajného zboru v Krupine šetrenie v byte rodiny maloletého v obci B., Č.. H.. XXX. V byte sa nachádzala matka maloletého, ktorá hliadke oznámila, že im nemôže otvoriť dvere, nakoľko nevedia nájsť kľúče a požiadala hliadku, aby vstúpila do bytu cez balkón. Podľa hliadky bola zjavne pod vplyvom alkoholu, mala obviazanú ruku, z ktorej jej tiekla krv, avšak lekárske ošetrenie odmietla. V byte sa nachádzali aj otec maloletého, tiež pod vplyvom alkoholu, ale nezranený, a maloleté dieťa, ktoré spalo v manželskej posteli, čisté, v poriadku. Obyvatelia domu uviedli, že takéto správanie je na dennom poriadku, že rodičia maloletého sú neustále pod vplyvom alkoholu, večne sa hádajú. Z rovnakého dôvodu bola do bytu privolaná hliadka aj dňa 30.05.2018.

3. Súdu je z vlastnej činnosti známe, že na tunajšom súde bolo pod sp. zn. 11P/11/2018 vedené konanie, v ktorom sa stará matka maloletého domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti práve po zisteniach Obvodného oddelenia Policajného zboru v Krupine. Súd si pripojil spis zn. 11P/11/2018, v ktorom sa nachádzajú: 1/ správa Základnej a materskej školy B. zo dňa 07.06.2018, z ktorej vyplýva, že maloletý Q. P. nastúpil do materskej školy dňa 14.05.2018 a odvtedy ju pravidelne navštevoval; dieťa nie je zanedbané, známky týrania sa u dieťaťa neprejavujú, hygienické návyky sú na veku primeranej úrovni; rodičia maloletého vyzdvihujú maloletého včas, avšak učiteľky postrehli u oboch rodičov požitie alkoholu; 2/ správa obce B. zo dňa 07.06.2018 z ktorej vyplýva, že obec riešila sťažnosti obyvateľov obce na správanie rodičov maloletého, ktorí pravidelne požívajú alkoholické nápoje, pričom maloletého videli sa pohybovať po miestnej komunikácii, matka maloletého opakovane prepadla cez balkón za prítomnosti maloletého; a 3/ správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen (ďalej len „úrad“), pracovisko Krupina, zo dňa 08.06.2018, podľa ktorej úrad vykonal šetrenie v rodine dňa 08.06.2018, kedy pracovníkom otvorila matka maloletého značne pod vplyvom alkoholu alebo iných látok, mala značne zanedbaný zjav, hovorila nesúvisle a správala sa neprímerane; byt bol v neporiadku, chýbali základné potraviny; otec sa v čase šetrenia nachádzal v komunitnom centre, kde hral počítačové hry a popíjal, pričom na otázky úradu uviedol, že si je vedomý problémového správania manželky, on sám zanesol maloletého do škôlky, kde ho o tretej hodine popoludní vyzdvihne. Na základe takto zistených skutočností Okresný súd Zvolen v konaní 11P/11/2018 vydal neodkladné opatrenie č. k. 11P/118/2018-12 zo dňa 12.06.2018, ktorý dočasne zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - starej matky maloletého, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 19P/30/2018.

4. Súd lustráciou v záznamoch Sociálnej poisťovne zistil, že navrhovateľka je zamestnancom F. S. B. R. P.Č., kde má stály príjem. Otec ani matka maloletého nie sú evidovaní ako zamestnanci a nepoberajú žiadne dávky sociálneho zabezpečenia. Z odpisu registra trestov súd zistil, že navrhovateľka nemá záznam v registri trestov, matka maloletého bola riešená v prípravnom konaní vedenom Okresnou prokuratúrou Zvolen pod sp. zn. X H. XXX/XXXX, v ktorom bolo trestné stíhanie podmienčne zastavené so skúšobnou dobou 12 mesiacov, v ktorej sa obvinená osvedčila. Na základe výzvy súdu navrhovateľka súdu predložila potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti pre náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, vystavené dňa 14.06.2018 E.. O. C., všeobecným lekárom pre dospelých vo Zvolene.

5. Súd si vyžiadala správu úradu o šetrení pomerov v domácnosti navrhovateľky, ktorá má dieťa dočasne zverenú do starostlivosti uznesením č. k. 11P/11/82018-12 zo dňa 12.06.2018. Správa bola súdu doručená dňa 04.09.2018. Podľa zistení úradu navrhovateľka žije v trojizbovom byte, ktorý je udržiavaný v čistote a poriadku, má zariadenú obývaciu izbu, spálňu, oddychovú izbu s kuchyňou a ateliér, kde má navrhovateľka obrazy, ktoré maľuje. Maloletý má v byte vytvorený svoj kútik, navštevuje materskú školu v blízkosti bytu navrhovateľky. S rodičmi sa maloletý stretáva u starých rodičov matky každý druhý víkend. Podľa správy úradu má navrhovateľka vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletého a jeho výchovu, a preto úrad odporučil zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Podľa úradu je v záujme maloletého, aby maloletý vyrastal v biologickej rodine.

6. Úrad súdu doložil 1/ anonymné oznámenia občanov zo dňa 12.07.2017 a z 26.06.2018 o nevhodnom správaní rodičov maloletého; 2/ správu zo šetrenia dňa 21.05.2018, z ktorej vyplýva, že rodina obýva 3-izbový byt, štandardne zariadený, kde má dieťa samostatné lôžko v izbe rodičov, dostatok hračiek, kníh a oblečenia, hygiena je na slabšej úrovni, v byte je však dostatok potravín, prostredie nie je bezprostredne ohrozujúce pre dieťa; 3/ správu z poradenského procesu s rodičmi maloletého zo dňa 12.06.2018, podľa ktorej rodičia ukončili spoluprácu s úradom po prvom stretnutí, na ktorom matka maloletého vystupovala úzkostne až nepriateľsky, a 4/ správu o príprave navrhovateľky na náhradnú rodinnú starostlivosť zo dňa 24.07.2018, z ktorej vyplýva, že navrhovateľka je zrelá osobnosť s adekvátnou motiváciou pre prijatie dieťaťa, poskytuje dieťaťu adekvátnu starostlivosť, podporuje vzťah a kontakt dieťaťa s jeho rodičmi.

7. Na pojednávaní dňa 05.09.2018 navrhovateľka uviedla, že trvá na podanom návrhu, nakoľko nechce, aby maloletého odňali rodičom a umiestnili ho do detského domova, kde už bol. Nechce brať rodičom dieťa, je si vedomá toho, že dieťa rodičov miluje a oni milujú jeho, avšak dcéra je psychicky chorá, otec maloletého je neustále opitý, sú bez práce a teda maloletý žije v takomto prostredí. Na otázku súdu, ako prebieha starostlivosť o maloletého, navrhovateľka uviedla, že maloletého berie v pracovné dni do škôlky a po tom, čo ho vyzdvihne, urobí nákup, navaria si a idú sa prejsť alebo idú do detského kútika v obchodnom centre. Rodičia sa s maloletým stretávajú u jej rodičov, teda prastarých rodičov maloletého, pričom styk je problémový. Navrhovateľka nechce, aby rodičia maloletého prespávali u nej, navrhuje, aby súd upravil styk rodičov s maloletým na každú sobotu od 8.00 hod. do 20.00 hod., kedy chodí maloletý spať. Na otázku právneho zástupcu matky maloletého, či si v čase, keď rodičia maloletého bývali v B., brávala navrhovateľka maloletého k sebe alebo či rodičia s maloletým chodievali k nej na návštevy, navrhovateľka uviedla, že nie, iba ona so svojou matkou chodievali k nim tak raz za mesiac na návštevu na pár hodín. Byt bol niekedy v poriadku, niekedy v neporiadku. Matka sa však o maloletého vzorne starala, je starostlivou matkou, ako však maloletý rastie, musí mať aj nejaké vzory, a nie, aby bol jeho otec stále opitý. Pokiaľ však bola navrhovateľka u nich na návšteve, bola dcéra opitá iba raz.

8. Matka maloletého s návrhom nesúhlasila. Návrh považuje matka za nedôvodný. Skutočnosti, ktoré sú uvedené v návrhu, a ktoré sú tvrdené zo strany navrhovateľky, považuje za nepreukázané, príliš abstraktné, kedy neboli preukázané tvrdenia opitosti rodičov. Čo sa týka psychickej choroby matky maloletého, táto skutočnosť podľa matky tiež nebola preukázaná. Matka má za to, že je poriadku, bola liečená na schizofréniu a mala laktačnú psychózu, ale už je vyliečená. Aj v prípade, že by matka bola psychicky chorá, pokiaľ sa lieči, nie je to dôvod na to, aby jej dieťa bolo odňaté. Pije iba príležitostne. Čo sa týka návštev krčiem, alebo pohostinstiev, je pravda, že sem-tam s maloletým takéto pohostinstvá navštívili, ale bolo to aj za účelom toho, že v týchto pohostinstvách sa nachádzajú ihriská a šmykľavka. Boli tam aj iné deti. Ona osobne si tam dala kofolu. Nikdy svoje dieťa neudrela. Je pravda, že sa s otcom maloletého raz hádala. Nie je však pravdivé tvrdenie, že dieťa je zanedbané. Za každých okolností bolo dieťa vždy zabezpečené. Na pojednávaní predložila matka maloletého dôkazy o odbornej spôsobilosti v starostlivosti o dieťa - brožúru s názvom „Umíme chrániť deti pred úrazy?“, ktorej je spoluautorkou a osvedčenie o odbornej spôsobilosti inštruktora plávania a pohybovej výchovy detí zo 07.10.2004. Pokiaľ sa týka styku s maloletým, matka uviedla, že momentálne prebieha tak, že sa stretávajú od piatka do nedele u starej matky, teda u prastarej matky maloletého, každý druhý víkend, čo im nevyhovuje, chceli by maloletého vídavať častejšie.

9. Matka maloletého navrhla vykonať dokazovanie výsluchom svedka O.. T. J., F.. XX.XX.XXXX, otca matky maloletého, ktorý na pojednávaní dňa 05.09.2018 uviedol, že sám bol oslovený úradom kvôli starostlivosti o maloletého, keďže však pracuje v Rakúsku, nie sú uňho podmienky pre starostlivosť o maloletého. Má vedomosť o tom, že v rodine maloletého sú dlhodobé problémy, boli riešené aj súdom v Brne, nakoľko tam boli nejaké konflikty, aj s políciou a maloletý bol dočasne umiestnený v detskom

domove. Podobná situácia sa potom odohrávala aj na Slovensku, kde boli tiež volaní policajti. Svedok však má za to, že matka maloletého je zodpovedná, vie sa postarať o dieťa, jeho osobný názor je ale taký, že za všetky problémy môže otec maloletého, ktorý ťahá matku maloletého so sebou. Bol by rád, keby mal maloletý vlastné prostredie, avšak momentálne je navrhované riešenie tým najlepším, aj keď ho berú členovia rodiny ako dočasné. Podľa názoru svedka by mal otec maloletého podstúpiť ústavné liečenie.

10. Ako svedok vypovedala dňa 05.09.2018 aj O.. E. H., F.. XX.XX.XXXX, sestra matky maloletého, ktorá uviedla, že jej sestra je starostlivou matkou. Keď bola u nich na návšteve, vždy bolo navarené, poriadené. Maloletý je citovo naviazaný na rodičov, sú medzi nimi úzke citové väzby. U matky maloletého problémy s alkoholom nespozorovala, otec maloletého podľa nej problém s alkoholom má, avšak keď bola u nich, vtedy nepil.

11. Matka maloletého navrhla vykonať aj výsluch otca, ktorý sa na pojednávanie nedostavil, napriek tomu, že bol súdom riadne a včas predvolaný. Matka maloletého uviedla, že sama otcovi povedala, aby na pojednávanie nechodil, keďže má averziu voči navrhovateľke.

12. Kolízny opatrovník maloletého s návrhom súhlasil, odporučil zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorá má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého, a zaviazat' rodičov na platenie výživného k rukám úradu podľa ich schopností a možností. Kolízny opatrovník na pojednávaní doložil záznamy zo sociálneho šetrenia v dňoch 12., 13. a 19.07.2017 v pohostinstve a domácnosti rodičov v obci Kováčová, z ktorého vyplýva, že v miestnom pohostinstve rodičov maloletého evidujú, popíjajú a odchádzajú v neskorých hodinách spolu s maloletým. V domácnosti bol poriadok, hygiena na primeranej úrovni.

13. Podľa 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 44 ods. 2 zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

15. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

17. Podľa § 45 ods. 3 a 4 zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu

dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 ods. 6 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

21. Podľa čl. 5 zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22. Súd po oboznámení sa s listinnými dôkazmi: 1/ úradný záznam Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen, Obvodné oddelenie v Krupine zo dňa 05.06.2018 č. ORPZ-ZV-OPP-622/2018; 2/ uznesenie č. k. 11P/11/2018-12 zo dňa 12.06.2018 o nariadení neodkladného opatrenia; 3/ rodný list maloletého; 4/ odpis z registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky starej matky (navrhovateľky); 5/ odpis z registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky matky maloletého; 6/ výpis z registra priestupkov otca maloletého; 7/ výpis z registra priestupkov matky; 8/ záznam úradu z vykonaného šetrenia v domácnosti maloletého zo dňa 08.06.2018; 9/ správa obce Cerovo zo 07.06.2018; 10/ správa Základnej školy s materskou školou Cerovo zo dňa 07.06.2018; 11/ potvrdenie ošetrojúceho lekára E.. O. C. zo dňa 14.06.2018, týkajúceho sa zdravotnej spôsobilosti navrhovateľky; 12/ správa úradu z prešetrenia rodinných pomerov v domácnosti Jaroslavy Selešovej zo dňa 03.09.2018; 13/ správa úradu Mestskej časti, Orgán sociálneprávnej ochrany detí z Brna z 03.07.2018; 14/ Odpoveď na prešetrenie rodinných pomerov obce Cerovo zo dňa 07.08.2018; 15/ Záverečná správa úradu týkajúca sa prípravy na náhradnú osobnú starostlivosť; 16/ anonymné oznámenie doručené ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina, dňa 26.06.2018; 17/ záznam z vykonaného šetrenia ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina v domácnosti dňa 21.05.2018; 18/ anonymný list z 12.07.2017; 19/ správa úradu z poradenského procesu zo dňa 12.06.2018; 20/ záznam úradu zo šetrení v dňoch 12., 13. a 19.07.2018; 21/ osvedčenie o odbornej spôsobilosti matky maloletého ako inštruktora plávania pohybovej výchovy detí a 22/ brožúra s názvom „Umíme chrániť deti pred úrazy?“, ako aj na základe vyjadrení účastníkov konania dospel k záveru, že je v záujme maloletého odňať ho zo

starostlivosti rodičov a zveriť ho do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá spĺňa všetky predpoklady pre riadnu starostlivosť o dieťa a jeho výchovu a rozvoj.

23. Slovenská republika sa ako zmluvný štát medzinárodného Dohovoru o právach dieťaťa zo dňa 20.11.1989 zaviazala zabezpečiť všetkým deťom bez rozdielu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre ich blaho a zdravý vývin. Štát musí brať pritom ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí však musí byť vždy najlepší záujem dieťaťa. Aj Ústava Slovenskej republiky zakotvuje osobitnú ochranu detí a rodiny. Podľa čl. 41 ods. 4 zákona č. 460/1992 Zb., Ústavy Slovenskej republiky, v znení neskorších zákonov, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Zákomom sa v tomto prípade rozumie zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov, do ktorého boli od 01.01.2016 zakomponované základné hľadiská najlepšieho záujmu dieťaťa vychádzajúce z medzinárodných dohovorov (článok 5 zákona o rodine).

24. Súd mal pri posudzovaní podaného návrhu na zreteli predovšetkým najlepší záujem dieťaťa. Ideálnym pre zdravý vývin dieťaťa je stabilné rodinné prostredie, ktoré mu poskytuje zázemie, uspokojuje všetky jeho potreby, či už fyzické alebo psychické, a rozvíja jeho vedomosti a schopnosti. Rodina dáva dieťaťu základ pre ďalší život, a to nielen materiálny, ale aj citový a sociálny. Dieťa sa učí od svojich rodičov základným návykom, preberá ich vzorce správania a vníma ich sociálne interakcie. V danom prípade súd nepovažuje prostredie najbližšej rodiny maloletého za najlepšie pre jeho ďalší zdravý vývin. Súd mal z predložených dôkazov, a to či už zo záznamov štátnych orgánov šetriacich situáciu na mieste, ale aj z výpovede rodičov matky maloletého a zo správ obce, v ktorej rodina žije a materskej školy, ktorú maloletý navštevoval, za preukázané, že rodičia maloletého žijú neusporiadaným spôsobom života, nepracujú, pravidelne požívajú alkoholické nápoje, a to aj za prítomnosti maloletého a do takej miery, že sa mení ich bežné správanie. Keďže sa jedná o opakované tvrdenia niekoľkých svedkov a inštitúcií, považoval súd tieto skutočnosti za preukázané. Podľa názoru súdu je neprijateľné, aby bolo dieťa tak útleho veku nechávané bez dozoru, prípadne, aby bolo svedkom hádok rodičov a ich agresie. Súd nemal pochybnosť o tom, že obaja rodičia svoje dieťa milujú, a že maloletý je na nich rovnako citovo naviazaný, musel však prihliadnuť na jeho najlepší záujem, a tým je stabilné, bezpečné prostredie, v ktorom sa môže dieťa ďalej rozvíjať a nebude vystavované napätým situáciám či ponechané bez dozoru. Súd nemal pochybnosti ani o schopnosti a možnosti rodičov riadne sa o maloletého postarať, dokonca o odbornej spôsobilosti matky maloletého v starostlivosti o maloleté deti, musel však konštatovať, že rodičia momentálne svojím dobrovoľným správaním pripravujú dieťa a riadnu starostlivosť a vhodné prostredie pre jeho rast a vývin, predovšetkým v oblasti jeho duševného a citového rozvoja. Rodičia by mali byť pre dieťa pozitívnym príkladom v správaní a rozvoji, dieťa by nemalo byť svedkom agresie, hádok a nemalo by byť zanedbávané na úkor problémov rodičov. Zo správ zasahujúcich orgánov je zrejmé, že správanie rodičov je pre maloleté dieťa miestami až nebezpečné a ohrozujúce jeho život a zdravie. Pokiaľ by súd nebral do úvahy anonymné oznámenie o pohybe maloletého po miestnej komunikácii či vstup do obydlija cez balkón, musí minimálne konštatovať, že pod vplyvom alkoholu sú schopnosti rodičov v prípade potreby zasiahnuť značne oslabené. Za najzávažnejšie však považuje súd vystavovanie dieťaťa vypätým situáciám a správaniu rodičov pod vplyvom alkoholu. Z tohto dôvodu súd posúdil návrh na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti ako dôvodný, v najlepšom záujme maloletého. Navrhovateľka je vhodnou osobou na starostlivosť o maloletého, nakoľko je mu osobou blízkou, spĺňa všetky predpoklady pre starostlivosť o maloletého (či už zdravotné, morálne, materiálne alebo osobnostné) a sama vyjadrila záujem o starostlivosť o maloletého a jeho výchovu. Navrhovateľka sama navyše vyjadrila záujem o podporu rozvíjania vzťahov maloletého s rodičmi. Súd považuje tento prístup navrhovateľky za správny, preto upravil styk maloletého s rodičmi každý víkend v dennom čase s tým, že účastníkom nič nebráni rozvíjať tento styk aj nad rámec takto minimálne stanoveného času. Súd prihliadal na potreby udržania rodinných väzieb, ktoré sú pre dieťa rovnako dôležité a považuje za žiaduce, aby dieťa neprestalo byť v kontakte s rodičmi, na ktoré je silno citovo naviazané, aby bol naďalej zachovaný citový vzťah k rodičom. Hoci navrhovateľka navrhovala stretávanie rodičov s maloletým do 20.00 hod., súd upravil styk s maloletým len do 19.00 hod., nakoľko maloletý o tomto čase už chodí spať, preto je potrebné, aby mal dostatočný čas na prípravu na spánok. Na základe § 45 ods. 8 zákona o rodine súd stanovil rodičom povinnosť prispievať maloletému na výživné minimálnou sumou stanovenou zákonom o rodine, prihliadnúc ku skutočnosti, že v súčasnosti nemajú žiadne pravidelné príjmy. Je v záujme rodičov maloletého, a aj v záujme maloletého, aby sa

rodičia snažili vypracovať si domáce prostredie vhodné pre výchovu maloletého dieťaťa, do ktorého sa maloletý môže vrátiť, aby rodičia mohli pokračovať v starostlivosti o maloletého a v jeho výchove. Prioritou nielen štátu, ale aj rodičov a najbližších maloletého by mali byť v prvom rade jeho potreby a záujmy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Zvolen, písomne v troch vyhotoveniach. Podľa § 362 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde, ktorým je Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 CSP).

Podľa § 62 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“) odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 CMP).